

Ս Ե Ղ Մ Ա Գ Ի Ր

ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ջրային կոմիտեի կողմից 2021 թվականին կատարված հիմնական աշխատանքների վերաբերյալ

2021 թվականին Կոմիտեի կողմից ապահովվել է ՀՀ կառավարության 2019 թվականի մայիսի 16-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2019-2023 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 650-Լ որոշման 1 հավելվածի 137-149-րդ կետերի պահանջները, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 2021 թվականի նոյեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2021-2026 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» N 1902-Լ որոշման 1 հավելվածի տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարություն բաժնի 77-88-րդ կետերի պահանջները:

Ջրային տնտեսության ոլորտում ջրային կոմիտեի համակարգմամբ 2021 թվականի ընթացքում կատարվել են հետևյալ հիմնական աշխատանքները.

1. Համաձայն 2016 թվականի նոյեմբերի 21-ին ՀՀ կառավարության՝ ի դեմս ՀՀ ԷԵԲՊՆ ջրային տնտեսության պետական Կոմիտեի, «Վեոլիա Օ Ժեներալ դեզ Օ» կոմանդիտային բաժնետիրական ընկերության և «Վեոլիա Ջուր» փակ բաժնետիրական ընկերության միջև ստորագրված վարձակալության պայմանագրի, որն ուժի մեջ է մտել 2017 թվականի հունվարի 1-ից, 2021 թվականին «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից որպես վարձակալական վճար ՀՀ պետական բյուջե մուտքագրվել է 731.0 մլն դրամ:

Համաձայն Վարձակալության պայմանագրի, Վարձակալի՝ «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից ներկայացվել է պայմանագրային 4-րդ տարվա (2020թ.) պարտադիր կապիտալ աշխատանքների ծրագրի (ՊԿԱԾ) իրականացման հաշվետվությունը: ՊԿԱԾ-ի շրջանակներում վերակառուցվել և վերանորոգվել են ջրագծեր, կոյուղագծեր, օրվա կարգավորիչ ջրամբարներ և կապտածիներ, տեղադրվել են առևտրային հաշվառքի սարքեր՝ ընդհանուր մոտ 2,05 մլրդ դրամ գումարի շրջանակներում:

2. Ոռոգման նպատակով ջրառ իրականացնող «Ջրառ» փակ բաժնետիրական ընկերության, ինչպես նաև ոռոգման ջուր մատակարարող 15 ջրօգտագործողների ընկերությունների գործունեությունների արդյունքներով ապահովվել է 87.3 հազ. հա հողատարածքների կայուն ջրամատակարարումը:

3. Համակարգի կազմակերպությունների հիմնական գործունեության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ 2021 թվականին իրագործվել են հաստատված ծրագրերը:

Ոռոգման և խմելու ջրամատակարարման ծառայությունների դիմաց հավաքագրումների գծով 2021 թվականին համակարգի գանձումը կազմել է շուրջ 27.1 մլրդ դրամ՝ 2020 թվականի 25.1 մլրդ դրամի փոխարեն կամ ավել է գանձվել 2.0 մլրդ դրամ:

Խմելու ջրի ոլորտում գանձման տոկոսը 2021 թվականին կազմել է 93,5%, որը նախորդ տարվա դրությամբ ավել է 0,8 %-ով, իսկ ոռոգման ոլորտում գանձման տոկոսը 2021 թվականին կազմել է 68.9 %, որը նախորդ տարվա դրությամբ ավել է 8.0 %-ով:

Խմելու ջրի մասով գանձվել է շուրջ 22.79 մլրդ դրամ՝ 2020 թվականի 21,41 մլրդ դրամի դիմաց կամ ավել է գանձվել շուրջ 1,38 մլրդ դրամ, իսկ ոռոգման ոլորտում գանձվել է 4,28 մլրդ դրամ՝ 2020 թվականի 3,74 մլրդ դրամի դիմաց կամ ավել է գանձվել շուրջ 540.0 մլն դրամ:

Հաշվի առնելով 2021 թվականի սակավաջրության և եղանակային անբարենպաստ պայմանները՝ համակարգն ունեցել է էլեկտրաէներգիայի գերաժախս: 2021 թվականին էլեկտրաէներգիայի ծախսը կազմել է 232,2 մլն կՎտ Ժ կամ 9,27 մլրդ դրամ՝ 2020 թվականի 200,16 մլն կՎտ/Ժ-ի դիմաց՝ 7,4 մլրդ դրամ կամ ավել է ծախսվել 32,04 մլն կՎտ Ժ՝ 1,9 մլրդ դրամ: Ոռոգման ոլորտում էլեկտրաէներգիայի ծախսը կազմել է 170,19 մլն կՎտ Ժ կամ 7,1 մլրդ դրամ՝ 2020 թվականի 142,8 մլն կՎտ Ժ՝ 5,6 մլրդ դրամի դիմաց կամ ավել է ծախսվել 27,4 մլն

կվտ ժ կամ 1.6 մլրդ. դրամ: Էլեկտրաէներգիայի գերծախսի 1.9 մլրդ դրամը պայմանավորված է նաև էլեկտրաէներգիայի սակագնի բարձրացմամբ:

4. 2021 թվականի ընթացքում <<Վեոլիա Զուր>> ՓԲԸ-ի սպասարկման տարածքում ջրամատակարարման միջին կշռային տևողությունը՝ Երևան քաղաքում եղել է 23,2 ժամ/օր, այլ քաղաքային համայնքներում 20,6 ժամ/օր, իսկ գյուղական տարածքներում 20,1 ժամ/օր:

5. 2021 թվականի մայիսի 24-ին ընդունվել է <<Ոռոգման նպատակով 2021 թվականին Սևանա լճից ջրառի մասին>> ՀՀ կառավարության N 842-Ա որոշումը, որով ոռոգման նպատակով Սևանա լճից 2021 թվականի ջրառի չափաքանակը սահմանվել է մինչև 170,0 մլն խոր.մ:

Սևան-Հրազդան դերիվացիոն համակարգից սնվող ոռոգման համակարգերի իշխման տակ ընկած հողերի ոռոգման ջրապահովության դեֆիցիտը մասնակի մեղմելու/ջրապահովվածությունը բարձրացնելու անհրաժեշտությամբ 2021 թվականի օգոստոսի 17-ին ընդունվել է <<Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին>> օրենքում լրացումներ կատարելու մասին ՀՕ-322-Ն օրենքը, որի համաձայն 2021 թվականին Սևանա լճից ոռոգման նպատակով ջրի բացթողնման տարեկան առավելագույն չափաքանակը ավելացվել է 75 մլն խոր.մ-ով և սահմանվել է մինչև 245 մլն խոր.մ:

2021 թվականի մայիսի 25-ից մինչև հոկտեմբերի 27-ը Սևանա լճից ոռոգման նպատակով բաց է թողնվել 227,65 մլն խոր.մ ջուր, (նախորդ տարվա ոռոգման շրջանում բաց է թողնվել 162,39 մլն խոր.մ ջուր), իսկ Արփա-Սևան թունելով 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Սևանա լիճ է տեղափոխվել շուրջ 157,5 մլն խոր.մ ջուր, 2020 թվականին՝ 205,2 մլն խոր.մ դիմաց կամ պակաս է տեղափոխվել շուրջ 47,7 մլն խոր.մ ջուր, որը կախված է եղել Արփա և Եղեգիս գետերի պակաս ջրատվությամբ:

6. Ընդունվել է <<Մինչև 3 հա հողատարածքներում կաթիլային, անձրևացման ոռոգման համակարգերի ներդրման դեպքում ջրօգտագործողներին ոռոգման ջրի վարձավճարի փոխհատուցման ծրագիրը հաստատելու մասին>> ՀՀ կառավարության 14.10.21թ. N1695-Լ որոշումը, որի համաձայն Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսական մշակաբույսերով զբաղեցված այն հողատարածքները, որոնք ընդգրկված են ջրօգտագործողների ընկերությունների սպասարկման տարածքներում՝ բացառությամբ ջերմատների և ջերմոցային տնտեսությունների, այն ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ովքեր հանդիսանում են ջրօգտագործողների ընկերությունների անդամներ, ովքեր մինչև 3 հա հողատարածքներում կաթիլային, անձրևացման ոռոգման արդի համակարգերում կկատարեն ներդրում, կստանան ոռոգման ջրի վարձավճարի փոխհատուցում՝ 5 տարի ժամկետով: